

Els filatelistes

Convé, si hom es vol atenir a la normativa més estricta, distingir entre «filatèlic» i «filatelista». El primer d'aquests dos mots és un adjectiu que significa «relatiu o pertanyent a la filatèlia» i el segon és un substantiu que designa «el qui es dedica a la filatèlia». L'ús més general, però, no respecta aquesta distinció de la normativa i prescindeix del segon d'aquests dos mots, «filatelista», el significat del qual atribueix a «filatèlic», usat, per tant, amb un doble valor: «una col·lecció filatèlica» i «un filatèlic molt conegut».

Com que bé cal que hi hagi una normativa fixada i unànimement acceptada, a la qual ens puguem referir tots i que estalvi discrepàncies i discussions ocioses, no podem sinó divulgar l'estat actual d'aquesta normativa, que importarà sobretot de conèixer als qui vulguin sotmetre-s'hi de bon grat i als qui hagin de responsabilitzar-se de la correcció rigorosa d'un text, sense que ningú els la pugui contestar.

Ara, també importa d'explicar, anant una mica més enllà, que l'ús de «filatèlic» amb el mateix valor que «filatelista», és contrari a la normativa, no és, pròpiament, cap disbarat. Volem dir que és un fet que en presenta molts d'altres d'anàlegs en l'idioma, que considerem totalment normals, i que mai, obeint a la pressió de l'ús general, s'arriba a acceptar aquest significat de «filatèlic» amb no admes, aquesta acceptació no comportarà la vulneració de cap norma de la llengua, ni la desvirtuació de cap de les seves

característiques ni tan sols cap pèrdua d'eficàcia o d'aptitud expressiva.

Efectivament, els noms derivats que designen les persones que practiquen una determinada activitat, que entenen en una matèria, que tenen aquesta o aquella ideologia, etc., es poden formar amb diferents sufixos. Un dels més productius, certament, és «ista», com «filatelista», però ja és bo d'observar que en alguns casos, el mateix nom format amb aquest sufix té també el valor d'adjectiu: «d'escola impressionista», «el partit nacionalista», «el sistema socialista», etc. En canvi, hom ha prescindit (després d'una etapa de vacil·lació, durant el segle passat, en què s'usà la forma «democratista») del nom format amb aquest prefix per a designar els partidaris de la democràcia, malgrat que s'han imposat dues formes diferents per al nom i l'adjectiu: «demòcrata» i «democràtic». En molts casos, certament, trobem aquesta doble forma per al nom de designació personal i l'adjectiu: «historiador» i «històric», «filòleg» i «filològic», «algebrista» i «algebraic», «oculista» i «ocular», «simbolista» i «simbòlic», etc. Però no manquen pas els adjectius —com «filatèlic»— usats també com a substantius que designen els practicants d'activitats, ciències, etc.: «químic», «físic», «botànic», «matemàtic», «monàrquic», etc.: «un físic il·lustre, un matemàtic grec, un monàrquic convençut», etc.